

# РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### 1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Повна назва навчальної дисципліни</b>         | Теорія перекладу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Повна офіційна назва закладу вищої освіти</b> | Сумський державний університет                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Повна назва структурного підрозділу</b>       | Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра германської філології                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Розробник(и)</b>                              | Швачко Світлана Олексіївна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Рівень вищої освіти</b>                       | Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Тривалість вивчення навчальної дисципліни</b> | один семестр                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Обсяг навчальної дисципліни</b>               | Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 40 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 110 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 16 год. становить контактна робота з викладачем (8 год. лекцій, 8 год. практичних занять), 134 год. становить самостійна робота. |
| <b>Мова викладання</b>                           | Українська                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

### 2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

|                                           |                                                                                                                                |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Статус дисципліни</b>                  | Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська" |
| <b>Передумови для вивчення дисципліни</b> | Передумови для вивчення відсутні                                                                                               |
| <b>Додаткові умови</b>                    | Додаткові умови відсутні                                                                                                       |
| <b>Обмеження</b>                          | Обмеження відсутні                                                                                                             |

### 3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення магістром знань у галузі теорії перекладу та здатності гнучко й ефективно використовувати їх для розв'язання комунікативних завдань в перекладі, розвивати загальні та професійно орієнтовані компетенції магістрів стосовно категорій перекладу та антологічної сутності базових метазнаків перекладознавства

### 4. Зміст навчальної дисципліни

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>Модуль 1. Теорія перекладу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |
| Тема 1 Предмет і завдання загальної теорії перекладу<br>Загальна теорія перекладу як самостійна галузь перекладознавства                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
| Тема 2 Теорія перекладу як лінгвістична дисципліна<br>Структурна лінгвістика й переклад                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
| Тема 3 Термінологія сталого розвитку<br>Соціальний вимір сталого розвитку в термінах і поняттях. Піраміда Главіча термінів у сфері сталого розвитку в технологічному вимірі.                                                                                                                                                                                                                                 |  |
| Тема 4 Міжмовна комунікація та переклад<br>Проблема еквівалентності перекладу. Поняття міжмовної комунікації Теорія перекладу – логічно обґрунтована модель двомовної комунікації; теоретична частина лінгвістики перекладу (розділу мовознавства, що вивчає переклад як лінгвістичне явище). Ета-пи розвитку теорії перекладу:                                                                              |  |
| Тема 5 Текст та переклад<br>Текст як центральна ланка комунікативного акту перекладу. Текстова імплікація та переклад. Інформативність тесту                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
| Тема 6 Визначники процесу перекладу, перекладацькі прийоми<br>Безеквівалентна лексика як проблема перекладу. Транскрипція та транслітерація як способи передачі реалій                                                                                                                                                                                                                                       |  |
| Тема 7 Типологія прагматичних співвідношень оригіналу й перекладу<br>Наявність в оригіналі елементу, для якого немає формально-граматичного відповідника у мові перекладу                                                                                                                                                                                                                                    |  |
| Тема 8 Статус вербальних та невербальних знаків у корелюючих мовах<br>Статус концептуального перекладу. Фаховий переклад                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
| <b>Модуль 2. Еквівалентність та адекватність перекладу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
| Тема 9 Поняття еквівалентності та адекватності перекладу<br>Мовні одиниці як перекладацькі «знаки» відповідних мовних рівнів і на рівні мовної ситуації, коли значення передаються не лише мовними знаками. Адекватність розуміється скорше як еквівалентність значення і функції мовної одиниці на рівні її контекстуального оточення у мові оригіналу, з одного боку, та на рівні контексту з іншого боку. |  |

## 5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

|     |                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| РН1 | Знати основні категорії перекладу, скласти глосарій теорії перекладу для розв’язання професійних завдань перекладача, використовуючи абстрактне мислення, аналіз та синтез, різні лінгвістичні напрями та школи в теорії |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| PH2 | Розширювати лінгвістичну компетенцію перекладача на основі теорії перекладу та закономірностей розвитку перекладознавства, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, спілкуючись з представниками інших професійних груп різного рівня |
| PH3 | Застосовувати різні лінгвістичні напрями та школи в теорії перекладу синтез для проведення досліджень на належному рівні                                                                                                                                                                                   |
| PH4 | Установлювати методологічні, організаційні та правові підґрунтя, необхідні для досліджень та/ інноваційних розробок у галузі філології та перекладознавстві, презентації їх результатів професійним спільнотам з критичним поглядом та самокритичною самооцінкою та захистом інтелектуальної власності     |
| PH5 | Створювати та оформлювати переклади відповідно до вимог сучасного суспільства та теорії перекладу, використовуючи абстрактне мислення, аналіз та синтез                                                                                                                                                    |

## 6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.  
Для спеціальності 035 Філологія:

|      |                                                                                                                                                                                                                        |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ПР4  | Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування |
| ПР8  | Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства                                                                                                                                                  |
| ПР9  | Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації                                                                                                       |
| ПР12 | Дотримуватися правил академічної доброчесності                                                                                                                                                                         |
| ПР13 | Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються                           |

## 7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

## 8. Види навчальних занять

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Тема 1. Предмет і завдання загальної теорії перекладу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Лк1 "Загальна теорія перекладу як самостійна галузь перекладознавства"<br>1. Теорія перекладу як розділ сучасної лінгвістики. Зміст терміна “переклад”. Теорія перекладу, або загальне перекладознавство – наукова дисципліна, що вивчає процес перекладу та результати перекладацької діяльності. Метою курсу “Теорія перекладу” є засвоєння основних теоретичних положень сучасної теорії перекладу та формування наукового підходу до планування та здійснення перекладацької діяльності. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Пр1 "Загальна теорія перекладу як самостійна галузь перекладознавства"</p> <p>Розділи науки про переклад. Завдання сучасно і загальної теорії перекладу. Переклад є важливим допоміжним засобом, що забезпечує ви-конання мовою його комунікативної функції в тих випадках, коли люди висловлюють свої думки на різних мовах. Перекла-дознавство як наука спирається на порівняльне мовознавство, теорію комунікації та інформації, соціальну варіативність мов.</p>                                       |
| <p>Пр2 "Об'єктом науки про переклад" (денна)</p> <p>У найзагальнішому плані переклад можна визначити як збере-ження змісту повідомлення при зміні його мовної форми. Об'єктом науки про переклад є не тільки комунікація із викори-станням двох мов, а й коригуюча діяльність джерела, перекладу та одержувача.</p>                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>Тема 2. Теорія перекладу як лінгвістична дисципліна</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p>Лк2 "Структурна лінгвістика й переклад" (денна)</p> <p>Структурна лінгвістика та переклад. Соціальна парадигма як наукова основа зближення теорії перекладу. В інформаційному суспільстві, до якого поступово перехо-дить людство, питання ролі мови як основного засобу соціаль-ної взаємодії, мовної ситуації та взаємовпливу мов набувають першорядного значення. Соціальна взаємодія стає здебільшого мовною взаємодією і здійснюється через тексти, які пород-жуються і сприймаються особистістю.</p> |
| <p>Пр3 "Варіантність англійської та інших поліетнічних мов" (денна)</p> <p>Внаслідок взаємодії варіантів мови з'являється тенденція до утворення усередненої нормативної моделі, яка охоплює най-поширеніші варіантні явища. Стосовно англійської можна ска-зати, що в її усередненій нормі переважає англо-американський елемент, який має істотний вплив на ро-звиток інших варіантів англійської мови, у тому числі британсь-кого. Саме ця норма стає основою для вивчення англійської у світі</p>         |
| <p>Пр4 "Переклад та інші суміжні науки гуманітарного циклу" (денна)</p> <p>Переклад і соціолінгвістика. Переклад і психолінгвістика. Переклад і семіотика. Сучасна мовна ситуація у світі характеризується супер-ництвом процесів мовної дивергенції та конвергенції.</p>                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><b>Тема 3. Термінологія сталого розвитку</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Лк3 "Термінологія сталого розвитку" (денна)</p> <p>Піраміда Главіча термінів у сфері сталого розвитку в технологічному вимірі. Термінологія принципів: альтернативні ресурси, відновлювані ресурси, мінімізація ресурсокористування, дематеріалізації, рециркулювання – повторне використання – оновлення. Поняття глобалізації. Сутність та фактори процесу глобалізації сучасного суспільства. Глобальні екологічні ризики на шляху до сталого розвитку. Глобальні соціальні загрози людству. Соціальні конфлікти та глобальні політичні проблеми як чинник дестабілізації соціально-економічного розвитку. Класифікація та термінологія глобальних загроз за методологією Світового економічного форуму. Класифікація конфліктів Гейдельберзького інституту дослідження міжнародних конфліктів (барометр конфліктів). регенерування – відновлення – реконструкція, очищення і «кінець труби», деградація, промисловий мутуалізм, екологічне обліковування, еко-ефективність, фактор Х, етичні вкладення, принцип «забруднювач платить» та звітування зацікавленим особам. Термінологія підходів: контролювання забруднень, ресурсоефективне і чистіше виробництво, еко-дизайн (розробки задля довкілля), зелена хімія, оцінка життєвого циклу, мінімізація відходів, нульові відходи (викиди, скиди), екологічне законотворення, керування ланцюгами постачання.</p> |
| <b>Тема 4. Міжмовна комунікація та переклад</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>Лк4 "Поняття міжмовної комунікації" (денна)</p> <p>Переклад як комунікативний акт. Поняття комунікації та комунікативного акту. Схема Якобсона</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>Пр5 "Накова природа мови й перекладу" (денна)</p> <p>Лінгвістичні основи проблеми перекладності. Семіотичні основи мови: семантика, прагматика, синтактика мовного знаку, переклад</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Тема 5. Текст та переклад</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>Лк5 "Текст як центральна ланка комунікативного акту перекладу" (денна)</p> <p>Текстова імплікація та переклад. Інформативність тексту. Види текстової інформації та перекла</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Пр6 "Теорія еквівалентності й адекватності" (денна)</p> <p>Рівнева модель комунікативно-прагматичної еквівалентності О. Д. Швейцера</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Тема 6. Визначники процесу перекладу, перекладацькі прийоми</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Лк6 "Безеквівалентна лексика як проблема перекладу" (денна)</p> <p>Транскрипція та транслітерація як способи передачі реалій</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p>Пр7 "Описові прийоми безеквівалентної" (денна)</p> <p>Змішані прийоми перекладу реалій у перекладацькій практиці</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Тема 7. Типологія прагматичних співвідношень оригіналу й перекладу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Пр8 "Наявність в оригіналі елементу, для якого немає формально-граматичного відповідника у мові перекладу" (денна)</p> <p>Наявність у мові перекладу елементів, для яких немає формально- граматичного відповідника в мові оригіналу</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p>Пр9 "Грамматичні трансформації" (денна)</p> <p>Дослівний переклад. Членування й об'єднання речення. Грамматичні заміни</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>Тема 8. Статус вербальних та невербальних знаків у корелюючих мовах</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p>Лк7 "Специфіка семантичної організації" (денна)</p> <p>Вибірковість мов стосовно явищ позамовного світу. Модифікація понятійної основи мовних одиниць в історичних умовах. Хибні еквіваленти</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Пр10 "Співвідношення експліцитних й імпліцитних змістових елементів зіставляваних одиниць" (денна)</p> <p>Лексико-граматичні й лексичні трансформації. Лексико-граматичні трансформації</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>Тема 9. Поняття еквівалентності та адекватності перекладу</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>Лк8 "Адекватний переклад та прагматична еквівалентність"</p> <p>Адекватний переклад враховує і змістову, і прагматичну еквівалентність, не порушуючи при цьому ніяких норм, є точним і без усіляких неприпустимих перекручень. Повноцінність перекладу полягає в передачі для вихідного тексту співвідношення змісту і форми шляхом відтворення особливостей останньої або створення функціональних відповідників цих особливостей. Визначено, що зважаючи на розмежування термінів адекватність й еквівалентність, виокремлюють адекватний та еквівалентний переклад: адекватний відповідає поставленій меті, еквівалентний ґрунтується на функціональній відповідності оригіналу та перекладу. У результаті дослідження встановлено, що еквівалентність текстів оригіналу та перекладу в перекладознавстві розглядаються: як збалансоване співвідношення двох найбільш важливих характеристик текстів оригіналу й перекладу - повноти й точності змісту, що передається; як збереження відносної рівності змістової, смислової, семантичної, стилістичної та функціонально-комунікативної інформації оригіналу та перекладу. І для комуніканта текст оригіналу та текст перекладу виступають як рівноправні форми одного повідомлення, вони рівноцінні в їхньому функціональному навантаженні.</p> |
| <p>Пр11 "Еквівалентне відтворення мовних одиниць"</p> <p>Задля еквівалентного відтворення мовних особливостей персонажів художнього твору перекладачі найчастіше вдаються до таких прийомів, як-от: імітуванням авторського способу творення слів, дефіксація, невірне написання та підмінна значення. Тож можна підсумувати, що для створення успішного перекладу необхідним є урахування форми та смислу усього тексту оригіналу. Форма мовних особливостей бере безпосередню участь у передачі їх сенсу, вважаємо, що перекладач повинен насамперед прагнути до еквівалентності перекладу, а далі виходячи з принципу адекватності, тобто смислового добору сегментів вихідної мови прагнути до творчого та креативного пошуку вдалих прийомів і способів їх перекладу</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Пр12 "Поняття адекватності та передача стилістичних і експресивних відтінків оригіналу" (денна)

Поняття адекватності поєднує передачу стилістичних і експресивних відтінків оригіналу, а еквівалентність орієнтована на відповідність створюваного в результаті міжмовної комунікації тексту визначеним параметрам, що задаються оригіналам

## 9. Стратегія викладання та навчання

### 9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

|     |                                     |
|-----|-------------------------------------|
| МН1 | Практикоорієнтоване навчання        |
| МН2 | Командно-орієнтоване навчання (TBL) |
| МН3 | Електронне навчання                 |
| МН4 | Самостійне навчання                 |
| МН5 | Навчання на основі досліджень (RBL) |

Лекції надають студентам матеріали з окремих розділів теоретичного перекладознавства та ділової комунікації, поглиблено знайомлять їх із основними аспектами перекладацького процесу, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти. Лекції ґрунтуються на використанні знань у вигляді окремих змістових модулів, що інтегруються з іншими частинами курсу та спираються на інші дисципліни. Вони доповнюються завданнями для самостійної роботи, виконання. Підготовка до лекцій та практичних занять сприятиме активізації пізнавальної діяльності здобувачів за рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання під час розв'язання конкретних завдань, стимулює до пошуку власного вирішення проблеми. Політика дедлайнів з навчальної дисципліни сприятиме формуванню навичок здобувачів освіти планувати час та управляти ним. Викладання дисципліни відбувається з використанням сучасних методів навчання (TBL, RBL), що сприяють розвитку фахових здібностей та стимулюють до творчого мислення.

Набуття здобувачами вищої освіти soft skills відбувається протягом усього періоду вивчення дисципліни. Підготовка до занять передбачає активізацію пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти за рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання, стимулює до пошуку власного вирішення проблеми, розвиває навички самостійного навчання, синтезу та аналітичного мислення. Політика дедлайнів з навчальної дисципліни сприятиме формуванню навичок здобувачів освіти планувати час та управляти ним. Електронне навчання стимулює використання інформаційних технологій, навчання на основі досліджень спонукає до наполегливості в досягненні поставлених завдань та виконанні покладених обов'язків.

### 9.2 Види навчальної діяльності

|     |                                                                      |
|-----|----------------------------------------------------------------------|
| НД1 | Виконання практичних завдань                                         |
| НД2 | Виконання групового практичного завдання                             |
| НД3 | Електронне навчання у системах Google Meet, Zoom та MIX.sumdu.edu.ua |
| НД4 | Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами МН4   |

|     |                                                                |
|-----|----------------------------------------------------------------|
| НД5 | Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами |
| НД6 | Пошуково-дослідне завдання                                     |

## 10. Методи та критерії оцінювання

### 10.1. Критерії оцінювання

| Визначення                                            | Чотирибальна національна шкала оцінювання | Рейтингова бальна шкала оцінювання |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------|
| Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок | 5 (відмінно)                              | $90 \leq RD \leq 100$              |
| Вище середнього рівня з кількома помилками            | 4 (добре)                                 | $82 \leq RD < 89$                  |
| Загалом правильна робота з певною кількістю помилок   | 4 (добре)                                 | $74 \leq RD < 81$                  |
| Непогано, але зі значною кількістю недоліків          | 3 (задовільно)                            | $64 \leq RD < 73$                  |
| Виконання задовольняє мінімальним критеріям           | 3 (задовільно)                            | $60 \leq RD < 63$                  |
| Можливе повторне складання                            | 2 (незадовільно)                          | $21 \leq RD < 59$                  |
| Можливе одноразове повторне складання                 | 2 (незадовільно)                          | $0 \leq RD < 20$                   |

### 10.2 Методи поточного формативного оцінювання

|                                                                     | Характеристика                                                                                                                          | Дедлайн, тижні                              | Зворотний зв'язок                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| МФО1<br>Опитування та усні коментарі викладача за його результатами | Перевірка здатності оцінювати роль експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату | Протягом всього періоду вивчення дисципліни | Успішне виконання практичних завдань з дисципліни свідчить про рівень сформованості перекладацьких навичок та вмінь. На основі аналізу даних про результати навчання визначається оцінка як показник досягнень у навчальній діяльності |

|                                                                 |                                                                                                                                                                                                    |                                             |                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| МФО2<br>Взаємооцінювання (peer assessment)                      | Перевіряється здатність аргументувати свої рішення щодо аналізу запропонованих здобувачами перекладів з урахуванням конструктивних зауважень та порад з боку інших здобувачів та викладача.        | Протягом всього періоду вивчення дисципліни | Коригування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання                                                                                                    |
| МФО3<br>Перевірка та оцінювання письмових завдань, тестування   | Перевіряється здатність застосовувати теоретичні знання з перекладознавства у практичній діяльності                                                                                                | Протягом всього періоду вивчення дисципліни | Надає можливість визначити стан набуття здобувачами вищої освіти досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, їх рівня використання інформаційних і комунікаційних технологій |
| МФО4<br>Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами | Перевірка здатності послуговуватися спеціальною перекладознавчою термінологією. Проводиться обговорення та самокорекція засобів передачі експресивних, емоційних, логічних засобів мови оригіналу. | Протягом всього періоду вивчення дисципліни | Оцінка здатності здобувачів вищої освіти до аналізу й синтезу, їх вміння обґрунтовувати свої перекладацькі рішення                                                                              |

|                                                                                                                          |                                                                                                                                                    |                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| МФО5<br>Підсумкова атестація                                                                                             | Перевіряється здатність застосовувати поглиблені знання з германських мов та літератур для вирішення професійних завдань перекладацької діяльності | На останньому навчальному занятті з дисципліни в модулі | Мінімальний бал за виконані завдання становить 60% правильних відповідей. Зворотній зв'язок націлений на мотивацію самостійної роботи, виявлення недоліків у теоретичних знаннях і практичній підготовці, до адаптації та дії в новій ситуаціїНД5 |
| МФО6<br>Проміжне оцінювання виконання індивідуального пошуково-дослідницького завдання (підготовка, презентація, захист) | Перевірка здатності вільно користуватися спеціальною термінологією в дослідженнях з теорії та практики перекладу                                   | Протягом всього періоду вивчення дисципліни             | Усні коментарі викладача щодо рівня письмових звітів, визначення якості теоретичної підготовки з філології й перекладу та вміння користуватися іноземною й державною мовами                                                                       |

### 10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

|                                                                                        | Характеристика                                                                         | Дедлайн, тижні                   | Зворотний зв'язок                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| МСО1<br>Усні та письмові опитування (тестування) під час роботи на практичних заняттях | Опитування націлені на виявлення рівня сформованості перекладацьких навичок та вмінь . | Протягом усього періоду навчання | Проводиться на кожному занятті, слугує складовою комплексної оцінки за заняття |

|                                                                                  |                                                                                                                                                                                             |                                             |                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| МСО2<br>Звіт за результатами виконання практичного завдання                      | Команда аргументує свої рішення щодо аналізу запропонованих здобувачами перекладів                                                                                                          | Протягом усього періоду навчання            | Проводиться на окремих заняттях, слугує складовою комплексної оцінки за заняття                         |
| МСО3<br>Перевірка та оцінювання письмових завдань, тестування                    | Здобувачі виконують переклади текстів різних жанрів та стилів, розв'язують складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі навчання | Протягом усього періоду навчання            | Проводиться на окремих заняттях та впливає на комплексну оцінку за заняття                              |
| МСО4<br>Короткий конспект                                                        | Здобувач вищої освіти повинен підтвердити свою здатність проводити аналіз наукових джерел, збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти                                   | Протягом усього періоду вивчення дисципліни | Бали за завдання є оцінкою здатності до самостійного навчання здобувачів                                |
| МСО5<br>Підсумковий контроль                                                     | Написання підсумкової роботи або виконання тестів за матеріалом модульного циклу                                                                                                            | На останньому занятті в модулі              | Мінімальний бал за виконані завдання становить 60% правильних відповідей. Максимальна оцінка - 10 балів |
| МСО6<br>Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) | Здобувачі вищої освіти мають можливість презентувати результати власних досліджень на конференціях, конкурсах наукових робіт тощо                                                           | Протягом усього періоду навчання            | Здобувачу надаються бали до загальної кількості                                                         |

#### Контрольні заходи:

|                                                                                      |      | Максимальна кількість балів | Можливість перескладання з метою підвищення оцінки |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------|-----------------------------|----------------------------------------------------|
| <b>Перший семестр вивчення</b>                                                       |      | <b>100 балів</b>            |                                                    |
| МСО1. Усні та письмові опитування (тестування) під час роботи на практичних заняттях |      | <b>24</b>                   |                                                    |
|                                                                                      | 2x12 | 24                          | Ні                                                 |
| МСО2. Звіт за результатами виконання практичного завдання                            |      | <b>24</b>                   |                                                    |

|                                                                                |      |           |    |
|--------------------------------------------------------------------------------|------|-----------|----|
|                                                                                | 2x12 | 24        | Ні |
| МСО3. Перевірка та оцінювання письмових завдань, тестування                    |      | <b>20</b> |    |
|                                                                                |      | 20        | Ні |
| МСО4. Короткий конспект                                                        |      | <b>10</b> |    |
|                                                                                |      | 10        | Ні |
| МСО5. Підсумковий контроль                                                     |      | <b>12</b> |    |
|                                                                                |      | 12        | Ні |
| МСО6. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист) |      | <b>10</b> |    |
|                                                                                |      | 10        | Ні |

Враховуються результати неформальної освіти здобувачів за тематикою освітнього компонента. Види навчальної діяльності та кількість кредитів і балів, що за них зараховуються, регламентуються Положенням і визначаються комісією

## 11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

### 11.1 Засоби навчання

|     |                                                                                                                                                                                                 |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ЗН1 | Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)                                                                               |
| ЗН2 | Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.) |
| ЗН3 | Бібліотечні фонди                                                                                                                                                                               |

### 11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

| Основна література   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                    | Конспект лекцій до дисципліни «Теорія та практика перекладу» для здобувачів вищої освіти першого рівня усіх спеціальностей (денна та заочна форми навчання) / Упоряд.: Девіцька А.І., Курах Н.П., Сідун Л.Ю. — Ужгород: електронне видання, 2022. 36 с. <a href="https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/46083/3/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B8%CC%86%20%D0%B7%20%D0%A2%D0%9F%D0%9F.pdf">https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/46083/3/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B8%CC%86%20%D0%B7%20%D0%A2%D0%9F%D0%9F.pdf</a> |
| 2                    | Швачко С. О, Кобякова І. К, . Анохіна Т. О Проблеми синхронного перекладу : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2023. 133 с. <a href="https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90638">https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90638</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Допоміжна література |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 1                    | Кальниченко О.А. Теорія перекладу: для студентів спеціальності 035 Філологія (Переклад) / Нар. укр. акад. О. А. Кальниченко. – Харків : Вид-во НУА, 2017. – Ч. 1. – 64 с.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2                                       | Яровенко, Л. С. Теорія перекладу [Електронний ресурс] : метод. посіб. / Л. С. Яровенко. — Одеса : Букаєв В. В., 2021. — 88 с.                                                                                                                                                                                                       |
| 3                                       | Кобякова І.К. Навчати перекладу: навч. посіб. / І.К. Кобякова. - Суми: СумДУ, 2013. – 159 с. <a href="http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/30281">http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/30281</a>                                                                                                                      |
| 4                                       | Швачко С.О. Навчати вчитися перекладу / С О. Швачко. – Суми: СумДУ, 2015. – 215 с. <a href="http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/4232711">http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/4232711</a>                                                                                                                            |
| 5                                       | Балабін В. В. Теоретичні засади військового перекладу в Україні: монографія. – К. : Логос, 2018. – 492 с.                                                                                                                                                                                                                           |
| 6                                       | Методичні вказівки до практичної роботи з дисципліни «Теорія перекладу» / укладач С. О. Швачко. – Суми : Сумський державний університет, 2024. – 47 с. <a href="https://lib.sumdu.edu.ua/library/OpenDocs/rio/2024/m5916.pdf">https://lib.sumdu.edu.ua/library/OpenDocs/rio/2024/m5916.pdf</a>                                      |
| 7                                       | Kushnirova, T. V. The History of Translation [Електронний ресурс] : guidance manual / T. V. Kushnirova, A. K. Pavelieva. — Poltava : Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic, 2020. — 107 p.                                                                                                                                            |
| 8                                       | Copyright not evaluated Citation Глобальні цілі сталого розвитку: кейси для ухвалення управлінських рішень : навчальний посібник / за заг. ред. Ю.М. Петрушенка. – Суми: СумДУ, 2020. – 122 с.                                                                                                                                      |
| <b>Інформаційні ресурси в Інтернеті</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 1                                       | Журнал «Філологічні трактати». – 2018-2024. <a href="http://tractatus.sumdu.edu.ua/">http://tractatus.sumdu.edu.ua/</a>                                                                                                                                                                                                             |
| 2                                       | Он-лайн курс Introduction to Translational-science ( <a href="https://www.coursera.org/learn/intro-translational-science">https://www.coursera.org/learn/intro-translational-science</a> ) <a href="https://ocw.sumdu.edu.ua/content/776">https://ocw.sumdu.edu.ua/content/776</a>                                                  |
| 3                                       | <a href="https://mix.sumdu.edu.ua/textbooks/58079/index.html">https://mix.sumdu.edu.ua/textbooks/58079/index.html</a>                                                                                                                                                                                                               |
| 4                                       | Спільна програма Організації Об'єднаних Націй з фінансування Цілей сталого розвитку<br>chrome-extension://efaidnbmnnnnibpcajpegglefindmkaj/ <a href="https://jointsdgfund.org/sites/default/files/2020-10/Brief%20SDG%20Financing_ukr.pdf">https://jointsdgfund.org/sites/default/files/2020-10/Brief%20SDG%20Financing_ukr.pdf</a> |

## ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| № з/п                                                        | Програма навчальної дисципліни                              | Усього годин | Навчальна робота, аудиторних годин |           |                   |                    | Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин |                                  |                                 |                                  |                                   |                                              |
|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------|------------------------------------|-----------|-------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------|----------------------------------|---------------------------------|----------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------------|
|                                                              |                                                             |              | Усього, ауд. год.                  | Лекцій    | Практичні заняття | Лабораторні роботи | Усього, год.                                              | Самостійне опрацювання матеріалу | Підготовка до практичних занять | Підготовка до лабораторних робіт | Підготовка до контрольних заходів | Виконання самостійних позааудиторних завдань |
| 1                                                            | 2                                                           | 3            | 4                                  | 5         | 6                 | 7                  | 8                                                         | 9                                | 10                              | 11                               | 12                                | 13                                           |
| <b>денна форма навчання</b>                                  |                                                             |              |                                    |           |                   |                    |                                                           |                                  |                                 |                                  |                                   |                                              |
| Модуль 1. Теорія перекладу                                   |                                                             |              |                                    |           |                   |                    |                                                           |                                  |                                 |                                  |                                   |                                              |
| 1                                                            | Предмет і завдання загальної теорії перекладу               | 7.5          | 6                                  | 2         | 4                 | 0                  | 1.5                                                       | 0.5                              | 1                               | 0                                | 0                                 | 0                                            |
| 2                                                            | Теорія перекладу як лінгвістична дисципліна                 | 7.5          | 6                                  | 2         | 4                 | 0                  | 1.5                                                       | 0.5                              | 1                               | 0                                | 0                                 | 0                                            |
| 3                                                            | Термінологія сталого розвитку                               | 2.5          | 2                                  | 2         | 0                 | 0                  | 0.5                                                       | 0.5                              | 0                               | 0                                | 0                                 | 0                                            |
| 4                                                            | Міжмовна комунікація та переклад                            | 5            | 4                                  | 2         | 2                 | 0                  | 1                                                         | 0.5                              | 0.5                             | 0                                | 0                                 | 0                                            |
| 5                                                            | Текст та переклад                                           | 5            | 4                                  | 2         | 2                 | 0                  | 1                                                         | 0.5                              | 0.5                             | 0                                | 0                                 | 0                                            |
| 6                                                            | Визначники процесу перекладу, перекладацькі прийоми         | 5            | 4                                  | 2         | 2                 | 0                  | 1                                                         | 0.5                              | 0.5                             | 0                                | 0                                 | 0                                            |
| 7                                                            | Типологія прагматичних співвідношень оригіналу й перекладу  | 5            | 4                                  | 0         | 4                 | 0                  | 1                                                         | 0                                | 1                               | 0                                | 0                                 | 0                                            |
| 8                                                            | Статус вербальних та невербальних знаків у корелюючих мовах | 5            | 4                                  | 2         | 2                 | 0                  | 1                                                         | 0.5                              | 0.5                             | 0                                | 0                                 | 0                                            |
| Модуль 2. Еквівалентність та адекватність перекладу          |                                                             |              |                                    |           |                   |                    |                                                           |                                  |                                 |                                  |                                   |                                              |
| 1                                                            | Поняття еквівалентності та адекватності перекладу           | 7.5          | 6                                  | 2         | 4                 | 0                  | 1.5                                                       | 0.5                              | 1                               | 0                                | 0                                 | 0                                            |
| Контрольні заходи                                            |                                                             |              |                                    |           |                   |                    |                                                           |                                  |                                 |                                  |                                   |                                              |
| 1                                                            | диференційний залік                                         | 6            | 0                                  | 0         | 0                 | 0                  | 6                                                         | 0                                | 0                               | 0                                | 6                                 | 0                                            |
| Індивідуальні завдання                                       |                                                             |              |                                    |           |                   |                    |                                                           |                                  |                                 |                                  |                                   |                                              |
| 1                                                            | інші індивідуальні завдання                                 | 94           | 0                                  | 0         | 0                 | 0                  | 94                                                        | 0                                | 0                               | 0                                | 0                                 | 94                                           |
| <i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i> |                                                             | <i>150</i>   | <i>40</i>                          | <i>16</i> | <i>24</i>         | <i>0</i>           | <i>110</i>                                                | <i>4</i>                         | <i>6</i>                        | <i>0</i>                         | <i>6</i>                          | <i>94</i>                                    |